

Załącznik

*do Uchwały Nr VII/32/2024
Rady Miejskiej w Reszlu*

z dnia 28.08.2024r.

**Gminny Program
Przeciwdziałania Przemocy
Domowej oraz Ochrony
Osób Doznających
Przemocy Domowej
na lata 2024 -2030**

Spis treści

I. Wprowadzenie.....	3
1.1. Rodzina – podstawowa jednostka.....	4
1.2. Rodzina jako grupa społeczna.....	4
II. Definicja przemocy według ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.....	5
2.1. Rodzaje przemocy domowej.....	5
III. Formy udzielanej pomocy osobom dotkniętym przemocą domową.....	6
IV. Najważniejsze działania podejmowane w przypadku podejrzenia stosowania przemocy domowej.....	7
V. Diagnoza zjawiska przemocy domowej w Gminie Reszel.....	8
VI. Zjawisko przemocy domowej.....	10
VII. Program.....	11
7.1. Cele programu.....	12
VIII. Realizatorzy programu	12
8.1. Współpraca na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej na terenie powiatu.....	13
IX. Zadania gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.....	13
X. Zadania Programu.....	17
10.1. Oczekiwane efekty programu.....	19
XI. Monitoring i ewaluacja.....	19
XII. Źródła finansowania.....	19
XIII. Zakończenie.....	19

I. WPROWADZENIE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej, tworzy się w celu efektywnego przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu rodzinnym i społecznym. Zadaniem państwa jest ochrona rodzin przed zagrożeniami płynącymi z zewnątrz i wewnątrz, w tym zwłaszcza przed przemocą ze strony osób najbliższych. Osoby dotknięte przemocą domową pozostają w trudnej sytuacji społecznej, co jest podstawą do udzielenia im szczególnej pomocy. Zjawisko przemocy domowej stało się przedmiotem kompleksowej regulacji ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w domowej, której celem jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej, a także inicjowanie i wspieranie działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej. Ustawa określa szereg zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą domową, jak również zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc domową. Powyższy akt prawny określa ponadto zadania własne gminy, do których w szczególności należy tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

Analiza prowadzonych działań wskazanych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 pokazuje, iż założone kierunki działań były prawidłowe, a ich realizacja przebiegała zgodnie z przyjętymi celami. Niniejszy Program planowany jest w perspektywie kilkuletniej i jest kontynuacją Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025, a także wprowadzaniem nowych kierunków działań w zależności od diagnozowanych potrzeb społecznych. Program obejmuje zadania do realizacji dla wszystkich jednostek i instytucji, które nakłada ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W miarę potrzeb i zmiany sytuacji społecznej zadania i cele programu mogą ulec zmianom i udoskonaleniom. Nadrzędnym celem niniejszego Programu jest ograniczenie na terenie Miasta i Gminy Reszel problemu przemocy oraz zwiększenie skuteczności podejmowanych działań przez instytucje pomocowe. Natomiast cele szczegółowe odnoszą się do całego systemu zapobiegania i zwalczania przemocy domowej i będą realizowane we współdziałaniu instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy. Zaplanowane działania są spójne z Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz z założeniami Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Reszel na lata 2021-2025.

Założenia programu są zgodne z misją samorządu lokalnego w sprawie rozwiązywania problemów społecznych.

W programie uwzględnia się zasady określone w:

1. ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
2. ustawie o pomocy społecznej,
3. ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Rodzina jest podstawowym elementem struktury społecznej, niepowtarzalnym środowiskiem kształtującym osobowość, poglądy, styl życia, system norm i wartości. Ważną rolę w rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy członkami rodziny, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji, rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań. Relacje wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

1.1. Rodzina – podstawowa jednostka

Rodzina stanowi podstawową i najważniejszą formę życia społecznego. Bardzo istotną rolę odgrywają więc tzw. zasady prawa rodzinnego i opiekuńczego. Stanowią one dyrektywy, które uwzględniane są przy stosowaniu przepisów Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Celem tych zasad jest ochrona rodziny jako całości, jak również ochrona każdego jej członka objętego tymi regulacjami z osobna. Do nadrzędnych zasad prawa rodzinnego i opiekuńczego zalicza się zasadę dobra dziecka, zasadę dobra rodziny, zasadę monogamii, zasadę równouprawnienia kobiety i mężczyzny, zasadę szczególnej ochrony rodziny i dziecka przez państwo, zasadę trwałości małżeństwa.

1.2. Rodzina jako grupa społeczna

Rodzina jest najmniejszą i najpowszechniejszą formą życia społecznego. Rodzinę tworzy kobieta i mężczyzna, którzy zawarli związek małżeński, a także ich dzieci oraz krewni z obu stron. Rodzina znajduje się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej. Państwo w swojej polityce społecznej i gospodarczej uwzględnia jej dobro. Przemoc jest zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie i dotyka rodzin o różnym statusie społecznym.

II. DEFINICJA PRZEMOCY WEDŁUG USTAWY O PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY DOMOWEJ

Przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób będących członkami rodziny, a w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne. Ograniczające lub pozbawiające te osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

2.1. Rodzaje przemocy domowej:

- przemoc fizyczna - bicie, znęcanie się, głodzenie, zamykanie, kopanie, policzkowanie, szarpanie, duszenie, rzucanie przedmiotami, używanie niebezpiecznych narzędzi lub grożenie ich użyciem, zadawanie bólu,
- przemoc psychiczna- sprawowanie przez sprawcę psychicznej kontroli nad ofiarą, zakazywanie kontaktów (straszenie zabójstwem, użyciem przemocy, zabranie dzieci, grożenie zniszczeniem rzeczy, upokarzanie, używanie wulgarnych słów),
- przemoc seksualna - zmuszanie do odbywania stosunku lub poddania się innym zachowaniom seksualnym,
- przemoc ekonomiczna- utrzymywanie osoby w całkowitej zależności finansowej, zakazywanie pracy zawodowej, nie dawanie wystarczającej ilości środków finansowych na prowadzenie gospodarstwa domowego.

Przemoc jest zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie i dotyczy rodzin o różnym statusie społecznym. Przemoc domowa rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe, dając o sobie znać w postaci zaburzeń emocjonalnych. Przemoc może spowodować, oprócz szkód fizycznych, również trwałe i rozległe następstwa w psychice człowieka. Z powodu takich doświadczeń, cierpią nie tylko ci, którzy są ofiarami, ale również bezsilni świadkowie obserwujący akty przemocy, najczęściej dzieci. Tego typu doświadczenia ucząc agresywnego stylu zachowania,

zwiększają pobudzenie w sytuacjach z elementami agresji, zmniejszają opór przed agresywnym zachowaniem i zmniejszają wrażliwość na agresywne zachowanie. Koszty przemocy domowej ponoszą zarówno jednostki, jak i społeczeństwo.

Głównym celem programu jest realizacja zadań gminnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej – poprzez promowanie działań profilaktycznych, wspieranie osób doświadczających przemocy na każdym etapie ich powrotu do normalnego życia, jak również praca z osobami stosującymi przemoc nad zmianą ich zachowań. Ważną intencją programu jest również dążenie do integracji i aktywizacji specjalistów i instytucji w obrębie poszczególnych jego zadań w celu skuteczniejszej i kompleksowej pomocy osobom doznającym przemocy domowej z jednoczesnymi działaniami adresowanymi do sprawców. Zjawisko przemocy domowej jest ściśle powiązane z innymi obszarami problemów społecznych, dlatego ich rozwiązywanie powinno następować poprzez skoordynowane działania specjalistów instytucji i organizacji, m.in. pomocy społecznej, instytucji porządku publicznego, służby zdrowia, oświaty, organizacji pozarządowych. Zintegrowane działania prowadzą do zwiększenia jakości wsparcia społecznego w obszarze przemocy.

Problem przemocy wymaga zatem podjęcia szerokiego, zorganizowanego i zaplanowanego działania w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej.

Założenia programu skupiają się na trzech głównych obszarach:

- profilaktycznym
- interwencyjnym
- terapeutycznym

III. FORMY UDZIELANEJ POMOCY OSOBOM DOTKNIĘTYM PRZEMOCĄ DOMOWĄ

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej osobie dotkniętej przemocą domową udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie:

- poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego;
- interwencji kryzysowej i wsparcia;

- ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej
- zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
- badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie;
- zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej, która nie ma tytułu prawnego do zajmowanego wspólnie z osobą stosującą przemoc domową, przemocy w uzyskaniu mieszkania;

Pomoc dla osób doznających przemocy domowej organizowana jest na szczeblu gminnym i powiatowym na podstawie opracowanych programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

IV. NAJWAŻNIEJSZE DZIAŁANIA PODEJMOWANE W PRZYPADKU PODEJRZENIA STOSOWANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

Informacje ogólne.

W każdym przypadku, w którym zaistnieje podejrzenie stosowania przemocy w domowej (nawet nie poparte żadnymi dowodami), przedstawiciele :

- jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
- Policji,
- oświaty,
- ochrony zdrowia,

zobowiązani są do wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty”.

Należy pamiętać, że do udzielenia pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz wszczynania procedury „Niebieskie Karty” zobowiązane są wszystkie jednostki organizacyjne pomocy społecznej wymienione w art. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

- regionalny ośrodek polityki społecznej,
- powiatowe centrum pomocy rodzinie,
- ośrodek pomocy społecznej,
- dom pomocy społecznej,
- placówka specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego,
- ośrodek wsparcia,
- ośrodek interwencji kryzysowej,

oraz wszystkie jednostki policji ochrony zdrowia i oświaty, wymienione w odpowiednich przepisach prawa.

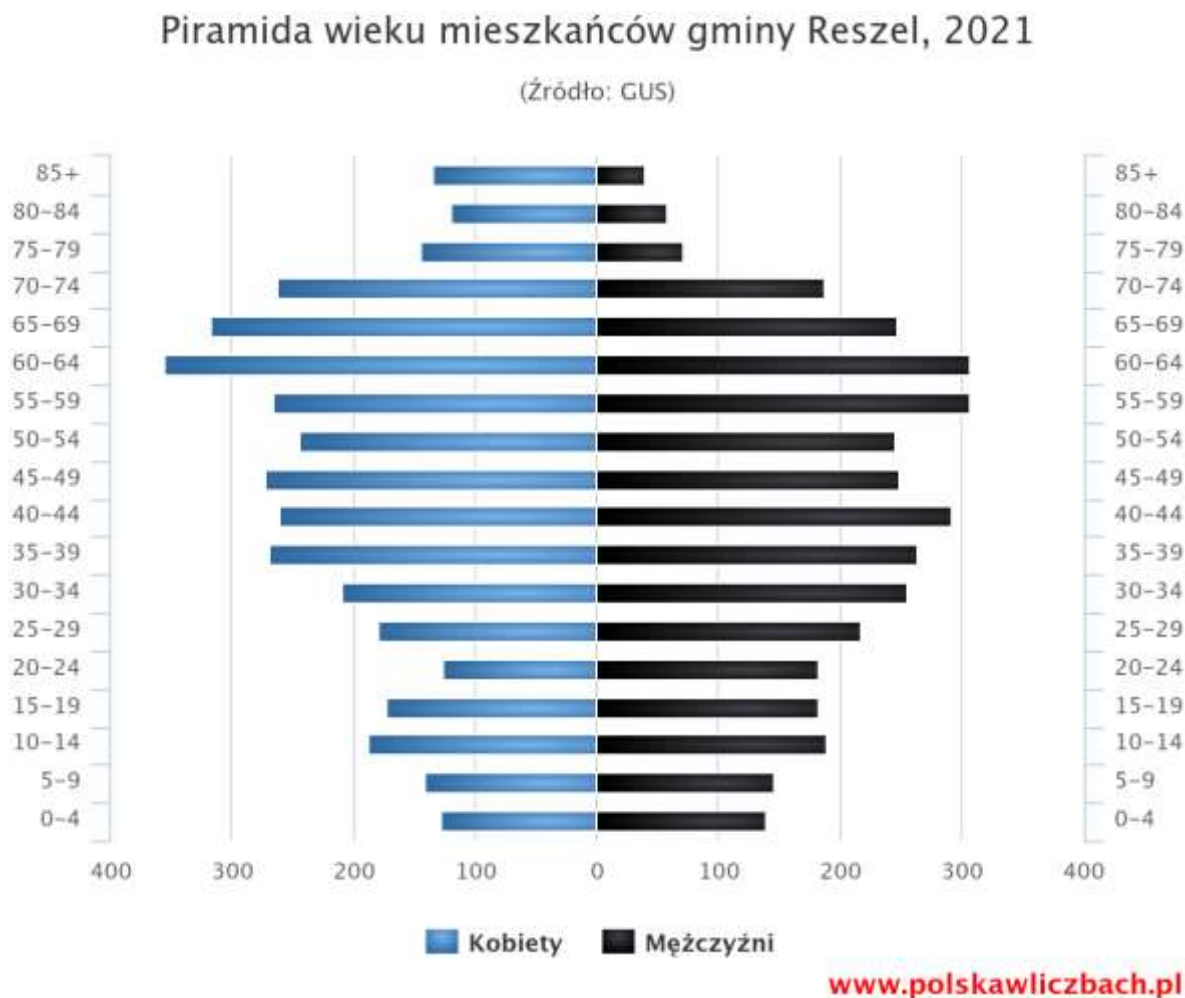
Wszczęcie procedury następuje poprzez wypełnienie „Niebieskiej Karty – A”.

Podjęcie odpowiednich działań nie wymaga zgody osoby, która jest dotknięta przemocą domową.

V. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE RESZEL

Gmina Reszel ma 6 716 mieszkańców, z czego 51,3% stanowią kobiety, a 48,7% mężczyźni. W latach 2002-2022 liczba mieszkańców zmalała o 27,7%. Średni wiek mieszkańców wynosi 44,7 lat i jest nieznacznie większy od średniego wieku mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego oraz nieznacznie większy od średniego wieku mieszkańców całej Polski. W 2022 roku zarejestrowano 85 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 109 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Reszel -21. W tym samym roku 1 osoba zameldowała się z zagranicy oraz zarejestrowano 0 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące -1. 58,1% mieszkańców gminy Reszel jest w wieku produkcyjnym, 15,6% w wieku przedprodukcyjnym, a 26,3% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Wykres 1. Piramida wieku mieszkańców gminy Reszel - 2021 rok.

Mieszkańcy gminy Reszel zawarli w 2022 roku 22 małżeństw, co odpowiada 3,3 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to znacznie mniej od wartości dla województwa warmińsko-mazurskiego oraz znacznie mniej do wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,4 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców.

Stanu wolnego jest 28,7% mieszkańców gminy Reszel, 49,7% żyje w małżeństwie, 9,1% mieszkańców jest po rozwodzie, a 9,7% to wdowy/wdowcy.

Gmina Reszel ma ujemny przyrost naturalny wynoszący - 42. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -6,24 na 1000 mieszkańców gminy Reszel. W 2022 roku urodziło się 45 dzieci, w tym 48,9% dziewczynek i 51,1% chłopców. Średnia waga noworodków to 3 343 gramów.

Tabela 1. Przyrost naturalny w gminie Reszel - 2022 rok.

Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny
45	87	-42

Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,44 i jest znacznie mniejszy od średniej dla województwa oraz znacznie mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju. W 2021 roku 30,1% zgonów w gminie Reszel spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 21,5% zgonów w gminie Reszel były nowotwory, a 6,6% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności gminy Reszel przypada 12.92 zgonów. Jest to więcej od wartości średniej dla województwa warmińsko-mazurskiego oraz więcej od wartości średniej dla kraju

VI. ZJAWISKO PRZEMOCY DOMOWEJ

Przemoc domowa jest zamierzonym i wykorzystującym przewagę sił działaniem przeciw członkom rodziny oraz osób bliskich. Jest demonstracją siły i chęcią przejęcia kontroli nad drugą osobą. Sprawca jest silniejszy od osoby doznającej przemocy domowej i ma nad nią przewagę. Sprawca narusza podstawowe prawa osoby doznającej przemocy domowej jak prawo do nietykalności fizycznej, godności i szacunku, powoduje cierpienie i ból, który sprawia, że osoba doznająca przemocy domowej ma mniejszą zdolność do samoobrony. Badania pokazują, że rodziny, w których występuje problem alkoholowy, są bardziej narażone na wystąpienie przemocy. Należy jednak pamiętać, że problem przemocy nie jest charakterystyczny wyłącznie dla rodzin z problemem alkoholowym i nie każdy potencjalny sprawca przemocy nadużywa alkoholu. Nie istnieje bowiem żaden związek przyczynowy pomiędzy uzależnieniem, a stosowaniem przemocy. Bezpośrednią przyczyną przemocy jest agresja, a zachowania agresywne są uwarunkowane czynnikami biologicznymi, społecznymi, psychologicznymi lub kulturowymi.

W ramach procedury Niebieskiej Karty w 2020 roku wypełniono ogółem 19 Niebieskich Kart A, przez funkcjonariuszy Policji, w roku 2021 było to 10 Niebieskich Kart (2 wszczęte przez MOPS, 8 przez Policję) z kolei w 2022 roku sporządzono 16 Niebieskich Kart A (3 przez MOPS, 13 przez Policję). Wszczęcie procedury Niebieskiej Karty następuje poprzez wypełnienie formularza Niebieska Karta A przez jednego z przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia.

Poniższa tabela określa liczbę założonych Niebieskich Kart w latach 2020 -2022 oraz kto je zakładał.

Tabela 2. Liczba sporządzonych Niebieskich Kart A w latach 2020-2022

Lata	2020 r.	2021r.	2022 r.
Policja	19	8	13
MOPS	0	2	3
Oświata	0	0	0
Służba zdrowia	0	0	0
GKRPA	0	0	0

Procedura "Niebieskie Karty" jest instytucjonalnym narzędziem służącym do przeciwdziałania przemocy domowej, a jej zakończenie następuje w przypadku: „ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy” bądź „rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań”. Bardzo często ilość wszczynanych procedur „Niebieskie Karty” nie jest adekwatna w stosunku do ilości rodzin, w których dochodzi do zjawiska przemocy. Często dzieje się tak, że po rozpoczęciu pracy z rodziną, osobami bliskimi przez członków grup diagnostyczno-pomocowych, procedury „Niebieskie Karty” okazują się bezzasadne i zakańczane są w związku z brakiem zasadności podejmowania działań.

VII. PROGRAM

Adresaci programu:

1. rodziny i osoby dotknięte bezpośrednio zjawiskiem przemocy,
2. rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy,
3. przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą.

7.1. CELE PROGRAMU

Cel główny:

Przeciwdziałanie przemocy oraz ochrona osób dotkniętych przemocą domową oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, osób dotkniętych przemocą poprzez rozwijanie systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

Cele szczegółowe:

1. Ograniczenie rozmiarów zjawiska przemocy domowej poprzez budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej
2. Niwelowanie skutków zjawiska przemocy.
3. Zmniejszenie skali występujących w rodzinach dysfunkcji wynikających z przemocy.
4. Podnoszenie poziomu świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z tym problemem, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży.
5. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy domowej.
6. Podejmowanie skutecznych działań interwencyjnych wobec problemu przemocy.
7. Zwiększenie oferty pomocowej dla rodzin uwikłanych w przemoc, zapewnienie możliwości profesjonalnej pomocy.
8. Integracja i koordynacja działań instytucji wobec problemu przemocy domowej.
9. Poszerzanie wiedzy, kompetencji, umiejętności reagowania wobec problemu przemocy.
10. Wspieranie i ochrona osób doznających przemocy domowej.
11. Zapewnienie możliwości profesjonalnej pomocy dla osób stosujących przemoc.
12. Współpraca z podmiotami działającymi na terenie Gminy Reszel oraz Powiatu Kętrzyńskiego w zakresie przeciwdziałania przemocy.
13. Zwiększenie zaangażowania społeczności lokalnej w sprawy przeciwdziałania przemocy.

VIII. REALIZATORZY PROGRAMU

1. Zespół Interdyscyplinarny w Reszlu.
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Reszlu.
3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Reszlu.
4. Komisariat Policji w Reszlu.
5. Placówki oświatowe i edukacyjne.
6. Placówki ochrony zdrowia.
7. Organizacje pozarządowe i instytucje kościelne.

8.1. Współpraca na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej na terenie powiatu:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kętrzynie.
2. Sąd Rejonowy w Kętrzynie.
3. Poradnia Leczenia Uzależnień w Kętrzynie.
4. Placówki oświatowe.
5. Placówki ochrony zdrowia.

IX. ZADANIA GMINY W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ.

Gmina Reszel podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Pomimo podejmowanych działań konieczne jest dalsze, systematyczne podnoszenie standardu usług adresowanych do osób uwikłanych w problem przemocy. Wskazana jest dalsza pomoc odpowiednich służb do realizacji profesjonalnych działań z zakresu przeciwdziałania przemocy, a także działania w kierunku skutecznego pomagania osobom dotkniętym przemocą, jak i stosującym przemoc. Ważna jest też stała edukacja społeczeństwa, mająca na celu zmianę świadomości w kwestii negatywnych i szkodliwych stereotypów na temat stosowania przemocy, jak też roli kobiety i mężczyzny w życiu rodzinnym i społecznym. Między innymi służyć ma temu opracowywanie i realizacja programów przeciwdziałania przemocy domowej.

1. Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- a) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób dotkniętych przemocą domową,
- b) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- c) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia,
- d) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Zespół interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób dotkniętych przemocą domową.

2. Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w § 2 ust. 2 i 3 Regulaminu, w szczególności przez:

- a) diagnozowanie problemu przemocy domowej w Gminie Reszel,
- b) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom,
- c) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,
- d) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej,
- e) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w Gminie Reszel,
- f) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań,
- g) monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”,
- h) przekazywanie informacji o prowadzeniu procedury „Niebieskie Karty” gminie obecnego miejsca zamieszkania osoby, w stosunku do której są realizowane działania w ramach procedury „Niebieskie Karty” - przypadku zmiany miejsca zamieszkania przez tę osobę,
- i) przekazywanie na wniosek Zespołu Interdyscyplinarnego obecnego miejsca zamieszkania osoby, o której mowa w lit. h) powyżej, dokumentacji wytworzonej w trakcie procedury „Niebieskie Karty” prowadzonej przez grupę diagnostyczno-pomocową dotychczasowego miejsca zamieszkania,
- j) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową,
- k) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń, przy czym:
 - przed złożeniem ww. zawiadomienia, Zespół Interdyscyplinarny może wystąpić do Starosty Kętrzyńskiego o przesłanie informacji dotyczącej wypełniania przez osobę stosującą przemoc domową obowiązków zawartych w art. 4 ust. 6 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
 - jeżeli osobą stosującą przemoc domową jest funkcjonariusz Policji, Zespół Interdyscyplinarny informuje komendanta właściwej jednostki organizacyjnej Policji o złożeniu ww. zawiadomienia,

- jeżeli osobą stosującą przemoc domową jest żołnierz Żandarmerii Wojskowej, Zespół Interdyscyplinarny informuje komendanta właściwej jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej o złożeniu ww. zawiadomienia.

3. Po rozpatrzeniu wniosku Grupy diagnostyczno-pomocowej o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową, Zespół Interdyscyplinarny:

- a) informuje osobę stosującą przemoc domową o skierowaniu jej do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową,
- b) informuje osobę stosującą przemoc domową o podmiocie, który realizuje program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową lub program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową,
- c) zobowiązuje osobę stosującą przemoc domową do zgłoszenia się, w terminie 30 dni od dnia doręczenia skierowania, do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową,
- d) poucza osobę stosującą przemoc domową o obowiązku niezwłocznego dostarczenia grupie diagnostyczno - pomocowej zaświadczeń, o których mowa w art. 4 ust. 6 pkt 2 i 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- e) poucza osobę stosującą przemoc domową, że w przypadku nieusprawiedliwionego nie wykonywania przez nią obowiązków określonych w art. 4 ust. 6 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w tym niedostarczenia zaświadczeń, o których mowa w art. 4 ust. 6 pkt 2 i 4 tej ustawy, zostanie złożone zawiadomienie o popełnieniu wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń,
- f) zawiadamia właściwego starostę o skierowaniu osoby stosującej przemoc do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową oraz występuje z wnioskiem o przekazanie danych dotyczących terminów realizacji tych programów,
- g) zawiadamia grupę diagnostyczno-pomocową o skierowaniu osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób

stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno- terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową.

4. Grupa diagnostyczno – pomocowa:

- a) dokonuje oceny sytuacji domowej, potrzeb i zasobów osoby doznającej przemocy domowej oraz osoby stosującej przemoc domową;
- b) udziela pomocy osobie doznającej przemocy domowej;
- c) opracowuje indywidualny plan pomocy dla osoby doznającej przemocy domowej i jej środowiska domowego, który zawiera propozycje działań pomocowych;
- d) podejmuje działania w stosunku do osoby stosującej przemoc domową w celu zaprzestania stosowania tego rodzaju zachowań;
- e) przekazuje osobie stosującej przemoc domową informacje w szczególności o prawnokarnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej;
- f) przekazuje osobie stosującej przemoc domową informacje o koniecznych do zrealizowania działaniach w celu zaprzestania stosowania przemocy domowej;
- g) wnioskuję do zespołu interdyscyplinarnego o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- h) motywuję osobę stosującą przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową oraz programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- i) przeprowadza z osobą stosującą przemoc domową rozmowę ukierunkowaną na wskazanie zagrożeń wynikających z nadużywania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków;
- j) rozstrzyga o braku zasadności podejmowania działań.

X. ZADANIA PROGRAMU

Lp.	Zadania	Opis zadania
1.	Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego w celu zintegrowania	- Zespół składa się z grupy specjalistów powołanych przez Burmistrza Reszla zgodnie z Zarządzeniem Burmistrza Reszla Nr 72/2023 z dnia 28.09.2023 r.

	skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	Działania: 1. diagnozowanie problemu przemocy domowej; 2. podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku; 3. inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową; 4. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym; 5. inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową; 6. opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy domowej; 7. monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy; 8. dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.
2.	Wspieranie i profesjonalna pomoc psychologiczna, prawna, terapeutyczna i doradcza rodzinom dotkniętym przemocą w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym ds. przeciwdziałania przemocy domowej.	- Powołanie przez Burmistrza Reszla w drodze Zarządzenia Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej w celu udzielania specjalistycznego poradnictwa ofiarom przemocy (prawnego, psychologicznego, terapeutycznego). - Terapia dla osób doznających przemocy domowej (warsztaty terapeutyczne). - Praca ze sprawcą przemocy domowej, w szczególności, zgłoszenie osoby stosującej przemoc do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kierowanie sprawców przemocy domowej do uczestnictwa w Programie Korekcyjno-Edukacyjnym. - Tworzenie warunków dla rozwoju Grupy Samopomocowej dla Osób Doznających Przemocy Domowej.
3.	Realizacja programów profilaktycznych oraz ochrony ofiar przemocy domowej w placówkach oświatowych uwrażliwiających dzieci i młodzież na problem przemocy domowej oraz sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją.	- Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie zjawiska przemocy. - Rozwój form spędzania czasu wolnego, sprzyjających wzmocnieniu więzi rodzinnych, prowadzenie zajęć edukacyjno-wychowawczych z rodzinami dotkniętymi przemocą lub z grup tzw. ryzyka.

4.	Podnoszenie poziomu świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy.	- Prowadzenie stałych działań informacyjno-edukacyjnych, dotyczących zjawiska przemocy domowej do ogółu społeczności lokalnej i grup ryzyka poprzez plakaty, ulotki, broszury, spotkania informacyjne, konferencje itp. w szczególności: dostarczanie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej, umieszczanie informacji na stronach internetowych Urzędu Gminy w Reszlu.
5.	Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej.	- Specjalistyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin dotkniętych przemocą, w szczególności z zakresu działalności Zespołu Interdyscyplinarnego
6.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi i instytucjami kościelnymi	- Działania profilaktyczno.-wychowawcze dla dzieci i młodzieży dotkniętej przemocą lub z grup tzw. ryzyka.

10.1. Oczekiwane efekty programu:

1. systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy domowej,
2. zwiększenie wrażliwości społecznej wobec aktów przemocy domowej,
3. podwyższenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy domowej,
4. zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy dla osób doznającej przemocy domowej,
5. zwiększenie skuteczności oddziaływania na sprawców przemocy domowej,
6. zmniejszenie skutków psychologicznych wynikający z przemocy domowej,
7. zwiększenie poczucia bezpieczeństwa członków rodzin doświadczających przemocy domowej,
8. nabycie umiejętności asertywnych zachowań przez osoby i rodziny dotknięte bądź zagrożone zjawiskiem przemocy domowej,

XI. MONITORING I EWALUACJA

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej będzie monitorowany przez Zespół Interdyscyplinarny w Reszlu. Monitoring umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań, rozwijanie programu w przyszłości.

XII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłami finansowania wymienionych zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej są środki własne gminy przewidziane w planie finansowym poszczególnych jednostek organizacyjnych Gminy Reszel oraz środki pozyskane ze źródeł zewnętrznych

XIII. ZAKOŃCZENIE

Problem przemocy może pojawić się w życiu każdego człowieka, bez względu na wiek, płeć, poziom wykształcenia czy status materialny. Żaden człowiek nie może być jednak na nią skazany. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2021-2024 obejmował działania profilaktyczne oraz formy pomocy świadczonej na rzecz rodzin zagrożonych problemem przemocy. Dotychczas podejmowane działania pozwoliły na zrealizowanie celów szczegółowych określonych w wyżej wspomnianym Programie. Bardzo ważne jest, aby w dalszym ciągu kontynuować działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej i realizować zadania, które nakłada na Gminy Ustawodawca. Należy przede wszystkim rozpoznawać potrzeby osób uwikłanych w problem przemocy, jak również wspierać specjalistów, którzy realizują zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Dostosowanie rozwiązań programowych do faktycznie występujących problemów, z jakimi borykają się rodziny zagrożone kryzysem jest jednym z podstawowych założeń programu. Dzięki temu jego realizacja w znacznym stopniu zwiększy efektywność działań profilaktycznych oraz wspierających w sytuacjach problemowych, podejmowanych przez różne podmioty na rzecz przeciwdziałania dysfunkcjom i przywrócenia rodzinie możliwości prawidłowego funkcjonowania. Szczególne znaczenie ma rozwijanie współpracy międzyinstytucjonalnej, dające gwarancję skuteczności podejmowanych działań w przeciwdziałaniu zjawisku przemocy i ochronie osób doznających przemocy. Zjawisko przemocy domowej ze względu na swoją złożoność, zasługuje na miano problemu interdyscyplinarnego i wymaga międzysektorowej ciągłej współpracy wielu instytucji i organizacji pośrednio lub bezpośrednio związanych z problematyką przemocy domowej. Tylko podejmowanie wspólnych, systematycznych i ciągłych działań może w sposób skuteczny przyczynić się do zmniejszenia skali zjawiska przemocy domowej. Realizowanie zadań zawartych w prezentowanym Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030 przyczyni się do podnoszenia świadomości społecznej, która konieczna jest aby przemoc była ujawniana i aby możliwe było podjęcie właściwych środków pomocy dla potrzebujących i zapobieganie kolejnym aktom przemocy.